Tylko do użytku służbowego.

MINISTERSTWO
INFORMACJI I DOKUMENTACJI.

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 19 PAZDZIERNIKA 1943 r.

/P o r a n n y/

Uwagi wstępne.

Sprawy polskie.
Poruszane są dość intensywnie przez stacje niemieckie i neutralne w związku z konferencją moskiewską.

Sprawy ogólne.
Tematem dominującym jest konferencja trzech mocarstw i dociekania na temat jej wyników. Propaganda niemiecka usiłuje wykazać, że porozumienie między aliantami, jest niemożliwe. Nalot na Schweinfurt stał się dla niemieckiej propagandy punktem wyjścia przy udowadnianiu, że alianci muszą przegrać wojnę lotniczą, gdyż wzmocnienie obrony niemieckiej będzie powodować coraz to większe straty. Szwedzki komentator pułk.Wostring omawia siły lotnicze aliantów i stwierdza, że straty, które ponoszą nie wydają się osłabiać ofenzywy, a jedynie warunki atmosferyczne mogą stanowić przeszkodę dla coraz to wzrastającej siły nalotów. Przestawienie przez Niemcy ofenzywnej produkcji bombowców na defenzywną myśliwców, do czego zostali zmuszeni przez aliantów, odbija się ujemnie na innych frontach, gdzie Niemcy nie mogą operować przewagą lotniczą w ataku.

I.

Dotyczące Polski.

ALLOUIS, po niemiecku, 17.X.g.22.00. D-t.B.B.C.
Gubernator dr.Fischer otwierając uroczystości zorganizowane pod nazwą "Kultur und Wehrmacht" oświadczył, że wkrótce zostanie otwarty w Warszawie drugi niemiecki teatr ludowy.

ZEESEN, po angielsku, 17.X.g.14.30. D-t.B.B.C.
Stampa pisze, że Anglo-Amerykanie rozpoczynają ze zdrajcami z 25-go lipca i 8-go września tą samą grę, którą już wypróbowano z Darlanem, Sikorskim, Giraud, de Gaulle i im podobnymi. Rewolwerowy zamach na Darlan oraz "wypadek" lotniczy Sikorskiego dowodzą, że Londyn i Waszyngton starały się różnymi drogami wyeliminować tych, którzy posiadali prawo do uznania ze strony obrońców wolności i kultury. Stampa kończy mówiąc : "Wyciśnięto cytryny wyrzuca się na śmietnik".

Godz.18.30. D-t.B.B.C.
W związku z memorandum, które brytyjski sekretarz stanu dla spraw zagranicznych otrzymał ze strony t.zw. polskiego ministra spraw zagranicznych kliki polskich emigrantów, mówi się, że polski rząd wygnańczy oświadczył gotowość podjęcia stosunków dyplomatycznych ze Zw.Sowieckim. Porozumienie ze Zw.Sowieckim uzależnia memorandum od uznania przez Anglię, St.Zjednoczone i Sowiety prawa Polski do granic przed-wojennych, do suwerenności państwowej, powrotu wszyskich obywateli polskich znajdujących się w Sowietach, jak również od uznania obecnego polskiego rządu wygnańczego jako jedynej reprezentacji narodu polskiego. Te prawa zostały uznane przez Zw.Sowiecki w porozumieniu polsko-sowieckim z roku 1940 i nie zaprzeczono im. Z uwagi na niejednokrotnie powtarzano zapewnienia rządów St.Zjednoczonych i W.Brytanji, rząd polski ufa, że rząd brytyjski poświęci swą uwagę temu stanowisku w czasie przyszłych negocjacji. Parę dni przed wręczeniem memorandum w dniu 6-go października t.zw. polski premier oraz minister spraw zagranicznych mieli możność przedstawienia Edenowi w sposób szczegółowy punktu widzenia polskiego rządu emigracyjnego. Podkreślili oni, że im bardziej wojna zbliża się do granic Polski tem pilniejszą staje się kwestja stosunków polsko-sowieckich. Zarówno to oświadczenie jak i memorandum zostały przyjęte przez Edena z rezerwą. Oświadczył on, że rząd brytyjski w pełni rozumie trudną sytuację narodu polskiego, jednakowoż nie może udzielić konkretnych obietnic. Usilnie zalecał on polskim emigrantom, by zachowali dyscyplinę i nie komplikowali zagadnienia przez podejmowanie przedwczesnych kroków.

NBBS /Oś/, po angielsku, 17.X.g.20.30. D-t.B.B.C.
Według wiadomości nadeszłych dziś z Polski, polski ruch oporu coraz energiczniej występuje przeciwko wszystkim elementom, które są w jakikolwiek sposób związane z Moskwą. Już uprzednio donosiliśmy, że członkowie podziemnego ruchu otrzymali instrukcje oszczędzania jaknajściślejszego amunicji i przygotowania jej na wypadek, gdyby czerwona armja miała przekroczyć granice Polski. Wydany został rozkaz zezwalający członkom ruchu podziemnego na użycie broni jedynie za zezwoleniem ich miejscowych dowódców. W przededniu konferencji moskiewskiej, polski ruch zbrojny musi obecnie zwalczać pewną liczbę piąto-kolumnowców, która wślizgnęła się w ich szeregi w ciągu ostatniego tygodnia. Dla tej przyczyny według jednej z informacji, chwilowy zakaz użycia broni został odwołany.

Spór polsko-rosyjski i inne liczne między-alianckie dyskusje mają swe źródło w braku zdecydowania i pewności na Downing Street. Jeśli w roku 1939 przystąpiliśmy do wojny z obronie integralności Polski, albo też pod tym pretekstem, to nie możemy obecnie zgodzić się by Zw.Sowiecki mógł zaanektować na stałe terytorium polskie zajęte w roku 1939 przez czerwoną armję. W innym wypadku wielu będzie mogło powiedzieć to, co już wypowiedzieli propagandziści nazi, że przyczyny przystąpienia do wojny podane przez nas były zupełnie fałszywe.

WORKERS CHALLENGE /Oś/, po angielsku, 17.X.g.20.10. D-t.B.B.C.

"Panowie nasi" mówią, że za każdą cenę należy Europę uczynić bezpieczną dla kapitalizmu. Wraz z pomocą swych reakcyjnych przyjaciół z Jugosławji, Grecji, Polski i t.d, mają nadzieję na wybrnięcie z konferencji trzech mocarstw z Europą schowaną bezpiecznie w worku kapitalistycznym.

Donoszą z Polski : Polacy ulegli kapitalistycznej propagandzie. W Polsce coraz większa liczba ludzi przygotowuje się do walki z czerwoną armją na wypadek jeśli ta przekroczy dawną polską granicę.

PARYŻ, po francusku, 17.X.g.08.00. D-t.B.B.C.

Brytyjskie ministerstwo informacji rozesłało do prasy brytyjskiej instrukcję na temat wypowiedzi o żądaniach wysuniętych przez "Prawdę". Według tej instrukcji Sowiety mają jasno sprecyzowane interesy na wszystkich teatrach wojny. Do sfery interesów sowieckich należy przyszłość państw bałkańskich, Włoch, statut śródziemnomorski oraz granice Węgier, Rumunji, Finlandji, Polski, jak również państw bałtyckich i skandynawskich.

Korespondent nowojorski Sunday Times, komentując konferencję trzech mocarstw, wypowiada pogląd, iż opinja publiczna St.Zjednoczonych nie pogodziła się z myślą by państwa bałtyckie i Polska przestały istnieć na rzecz Rosji. Prawdopodobnie jednak opinja ta przyzwyczai się do tej myśli, tak, jak w tej chwili zadowolona jest z udziału Sowietów w komisji Morza Śródziemnego.

WEICHSELSENDER, po niemiecku, 16.X.g.19.30. D-t.B.B.C.

W budynku Urania w Krakowie odbyło się otwarcie kursu oświatowego dla dorosłych na sezon zimowy. Obecni byli na uroczystości wszyscy kierownicy wraz z naczelnikiem okręgu /Stahl'em ?/. Wszystkie przedsiębiorstwa wysłały swych przedstawicieli. Kierownik departamentu pracy i opieki społecznej Bodo Star podkreślił, że celem kursów jest pomoc dla ludności niemieckiej w tym okręgu w jej zadaniach kierowniczych. Naczelnik okręgu Dresler-Andress oświadczył, że rozwój techniki przemysłowej spowodował odsunięcie człowieka od pracy przy maszynie. Jednakowoż Fuehrer umieszczając zagadnienie pracy fizycznej i umysłowej jako punkt wyjścia dla swej politycznej filozofji umożliwił tak narodom jak i jednostkom swobodę w rozwoju swych indywidualności. Nauka rasizmu dała ludziom świadomość ich pochodzenia i odpowiedzialność wobec przeszłej i przyszłej generacji.

Teatry amatorskie organizuje się w Gen.Gub. Prowadzą je inwalidzi wojenni, dyrektorzy teatralni i celem ich jest umożliwienie utalentowanym Niemcom ćwiczenia się w sztuce aktorskiej oraz w muzyce i tańcu. Pierwsze tego rodzaju teatry otwarto w Krakowie i Lublinie. Istnieje zamiar rozszerzenia tej akcji na wszystkie większe miasta Gen. Gub.

Detaliczni kupcy tekstylni z Gen.Gub. zebrali się w Krakowie poraz pierwszy na posiedzeniu, któremu przewodniczył kierownik departamentu dla handlu detalicznego. Omówiono w dyskusji potrzeby niemieckiej ludności oraz oświadczono gotowość założenia warsztatów reparacji odzieży.

TRANSOCEAN, po angielsku, 17.X.g.00.03.D-t.B.B.C.
Jak donoszą z Helsinek prasa fińska nie wierzy, by konferencja moskiewska przyczyniła się do wyjaśnienia różnic istniejących między mocarstwami zachodnimi a Sowietami. Dzienniki fińskie podkreślają, że ostatni artykuł "Prawdy" musiał przytłumić optymizm Amerykanów wierzących, że Moskwa zdecydowała się na pokojowe porozumienie z Polską. Pojawienie się na widowni Kuusinena i moskiewskie plany demokratyzacji Finlandji są kluczem dla rozumienia planów moskiewskich.

VICHY, po francusku, 17.X.g.19.40. D-t.B.B.C.
Trzej przyjaciele /na konferencji trzech mocarstw w Moskwie/ nie mają tych samych poglądów na temat kwestji polskiej, Bałkanów, państw bałtyckich, organizacji Europy, drugiego frontu, oraz dostaw broni i żywności. Nie będzie niespodzianką, jeśli Stalin będzie miał schowane w rękawie jedną lub dwie nowości.

RADIO FRANCE, po francusku, 17.X.g.12.30. D-t.B.B. C.
W pogadance na temat konferencji w Moskwie autor stwierdza, że w związku z organizacją centralnej Europy nie jest pewnym czy tematem dyskusji będzie idea federacji między Polską i Czechosłowacją. /Stacja sojusznicza/.

II.

Ogólne.

ZEESEN, po angielsku, 17.X.g.18.30. D-t.B.B.C.
Yorkshire Post jest zdania, że po wojnie, nawet jeśli alianci byli zwycięscami to stosunek pomiędzy flotą handlową brytyjską i St.Zjednoczonych nietylko będzie wywrócony, ale St.Zjednoczone będą posiadać prawdopodobnie dwa do trzech razy więcej statków handlowych niż W.Brytanja.

Zapasy paliwa niemieckiego wzrastają z dnia na dzień, zdaniem generalnego komisarza dla produkcji materjałów pędnych. W każdym miesiącu powstają nowe fabryki benzyny syntetycznej. Odkryto również nowe źródła naturalne jak i wypróbowano nowe wynalazki, co w dużej mierze przyczyniło się do poprawy zapasów niemieckich. Konsumpcja gazu drzewnego w Niemczech jest dzisiaj równa całej produkcji z czasów pierwszej wojny światowej.

NBBS /Oś/, po angielsku, 17.X.g. 17.30. D-t.B.B.C.
Zdaniem prasy tureckiej nie ma widoków nawet na częściowy sukces konferencji Trzech, chyba, że W.Brytanja i St. Zjednoczone gotowe są dać rządowi sowieckiemu definitywne zapewnienia na temat kiedy i gdzie otwarty zostanie drugi front. Inną kwestją jest czy Amerykanie zgodni są do do polityki, którą należy stosować w pertraktacjach z przedstawicielom Stalina.